

Õiguskantsler

Teie 04.03.2016 nr

Meie 28.03.2016 nr 6-4/160356/1601275

Lasteaiaõpetaja töötasu ja tööaeg

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole kahe küsimusega.

Esiteks küsisite, kas kutsekesk- või keskeriharidusega ja pedagoogide kvalifikatsiooninõuetele vastava lasteaiaõpetaja töötasustamise alused Tallinna Linnavolikogu 05.03.2009 määruse nr 6 „[Tallinna Haridusameti hallatavate asutuste töötajate töötasustamise alused](#)“ § 4 lg-s 4 on põhiseadusega kooskõlas. Teiseks küsisite, kas on seaduspärane, et erinevates koolieelsetes lasteasutustes on õpetajate tööpäeva pikkus erinev – kas 6 või 7 tundi.

Lasteaiaõpetaja töötasustamise osas leian, et Tallinna määruse § 4 lg 4 on põhiseadusega kooskõlas. Viidatud normi järgi võib kutsekesk- või keskeriharidusega ja pedagoogide kvalifikatsiooninõuetele vastava pedagoogi või kvalifikatsiooninõuetele mittevastava pedagoogi töötasu alammäär kuus olla kõrgharidusega pedagoogi töötasu alammäärast kuni 15% madalam.

Tallinna määruse § 4 lg 4 järgi on väiksema tasu maksmine vaid võimalus, mitte kohustus. Teisisõnu, tööandajal on kaalumisruum, mida tuleb igakordselt ka kasutada ning selgitada välja, millist palka konkreetsele inimesele maksta. Kaalumisel tuleb järgida kaalumisreegleid, mille hulka kuuluvad mh võrdse kohtlemise nõue ning kõigi oluliste asjaoludega arvestamise nõue. Praktikas on võimalik, et tööandaja ei kaalu üldse palga maksmise asjaolusid või rikub kaalumise reegleid. Sellisel juhul saab töötaja ennast kaitsta tööandja tegevuse vaidlustamisega. Asjaolu, et tööandaja võib konkreetset juhul oma kaalumiskohustust töötasu maksmisel rikkuda, ei too siiski kaasa Tallinna määruse § 4 lg 4 põhiseadusvastasust, kuna sätet on võimalik rakendada ka põhiseaduspäraselt.¹

Lasteaiaõpetajate tööaja küsimuses selgitasite, et läbi aegade on lasteaiaõpetaja töötanud 6 tundi päevas lastega ning 1 tund päevas on olnud määratud tundide ja tegevuste ettevalmistuseks ning enesetäiendamiseks. Paljudes lasteaedades olevat aga õpetaja kohustatud töötama lastega 7 tundi päevas, mis tähendab, et ettevalmistamiseks aega ei jää.

Erinevusi lasteaiaõpetajate tööaja kasutuses ei saa siiski põhiseadusevastaseks pidada.

---

¹ RKPJK 20.06.2014 otsus asjas nr [3-4-1-9-14](#), p. 40.

Vabariigi Valitsuse 22.08.2013 määruse nr 125 „[Haridustöötajate tööaeg](#)“ § 1 järgi on haridustöötajate täistööaeg 7 tundi päevas ehk 35 tundi nädalas. Selle aja sisse peab mahtuma nii otsene töö lastega kui töö ettevalmistus. Täpsemad tööaja tingimused tulenevad iga õpetaja jaoks temaga sõlmitud töölepingust, kus võib kokku leppida ka tööaja täpsemas kasutuses. Kui tundide ettevalmistamiseks eraldi vaba aega ette nähtud pole, nõuab see kahtlemata õpetajalt enam pingutust aja planeerimisel (nt võimalusel tundide ette valmistamist ajal, mil lapsed magavad või on muusikatunnis/liikumistunnis, kus on eraldi õpetaja).

Loodan, et selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise